

Joachim Plaetner Kjeldsen lod de unge komme til orde, og de skeptiske spørgsmål blev besvaret.

”Man kan ikke bare gøre, som man plejer”

De unge fra landbrugs-skolerne satte deres helt eget præg på Økologi-kongressen i Kolding, hvor de havde deres eget spor med oplæg af og om unge, økologiske landmænd

ØKOLOGIKONGRES

TEKST OG FOTO: IRENE BRANDT

Er det værd for landbruget at prøve kræfter med økologi? Alle andre steder på ØkologiKongressen ville det have været et mærkeligt spørgsmål at stille. Svaret vil have været et undrende: 'Ja, selvfølgelig. Det er jo derfor, jeg er her!' Men ikke alle ca. 900 deltagere på kongressen var i fuld gang med at udvikle økologi på bedrifts- eller virksomhedsniveau. Godt og vel 150 deltagere kom fra landbrugsskolerne, og ikke alle disse studerende kom til kongressen med en forestilling om, at de en dag skulle være økologiske landmænd.

I plenum fik de alle lejlighed til at høre svaret, som blev besvaret af Peter Mejnertsen, der er økologisk planteavl og afdelingschef for økologi i LMO, samt Joachim Plaetner Kjeldsen, der er pressemedarbejder i Økologisk Landsforening.

Tænk på klimaet - det betaler sig
Peter Mejnertsen lagde ud:

- Over et 20-årigt perspektiv er der kun ét år, hvor det var bedre at være konventionel end økologisk landmand, sagde Peter Mejnertsen.

Men han understregede også, at hvis han gerne vil have en super økonomi, så skal han have styr på markerne, dyrene og næringsstofforsyningen.

- Og så skal jeg også være en god leder, for ellers får jeg rigtig travlt! sagde Peter Mejnertsen. Han fortsatte:

- Energi og klima er områder, som politikerne ikke får gjort noget ved, men alle landmænd har en forpligtelse til at tænke over klimaet. Vi skal blive meget bedre til at udnytte den energi, vi putter ind i produktionssystemet. Har vi ikke en god udnyttelse, tjener vi ikke penge, og klimaet skades. Jo bedre, det går på marken, i stalden og med arbejdsledelsen - jo bedre har jeg det også privat.

Økologi kræver andre løsninger

Peter Mejnertsen understregede, at man som nyomlagt økologisk landmand ikke bare kan gøre, som man plejede at gøre, for så gør markerne til.

- Der er forskelle på konventionelt og økologisk landbrug. Økologiske landmænd bruger for eksempel ikke sprøjtemidler. I stedet tænker den økologiske landmand på at forebygge ukrudts- og sygdomsproblemer ved at vælge sorter, der ikke er sårbare over for sygdomme, og som kan udkonkurrere ukrudt, sagde Peter Mejnertsen.

Tilsvarende er handelsgødning erstattet med grøntgødning, og i den animalske produktion er der stor opmærksomhed på dyrevelfærd - ikke mindst fordi dyrevelfærd betyder meget for de mennesker, der køber

økologiske varer, forklarede Peter Mejnertsen.

Kom i gang

Han rådede de studerende til at have øje for alternative etableringsveje end den gængse, hvor man køber sig en gård.

- Man kan godt købe en gård, men man kan også komme i gang langt billigere i lejede stalde eller på lejet jord, sagde Peter Mejnertsen. Han fortsatte:

- Jeg tænker, at I på et tidspunkt skal lave en forretningsplan. Det er en god øvelse. Og husk også at få lavet et omlægningstjek til økologi. Det tager en sæson, før man kan høste den første økologiske omlægningsafgrøde. De to første år kan du lave økologisk omlægningsfoder. Og efter tre år er alt fra gården økologisk, og det kan nu sælges som økologisk til human ernæring.

Økonomi i økologi

- Der er økonomi i økologi, slog Peter Mejnertsen afslutningsvis fast. Han remsede de forskellige økologiske driftsgrene op:

- Planteavl: Her er der mulighed for store gevinster, men har man ikke styr på tingen, kan man falde dybt. Fabrikkartofler er måske bedst som en konventionel afgrøde, men vil du være grøntsagsavler, så er økologi bedst.

- Ægproduktion er inde i en god, sund gænge.

- Svineproduktionen er duksen i klassen. De tjener rigtig gode penge.

Peter Mejnertsen illustrerede sine gode råd med power points, og én

viste, at den økologiske planteavl i gennemsnit tjente 3.000 kr. mere pr. ha end sin konventionelle kollega.

- Denne store forskel i indtjeningen inden for planteavl driver en stor del af lysten til at lægge om i øjeblikket, sagde Peter Mejnertsen. Han tilføjede:

- Og så er det økologiens held, at der er en opadgående interesse hos forbrugerne for økologi. Og at der pt. er underforsyning af varer.

Peter Mejnertsens sidste råd til sine unge tilhørere handlede om de bløde værdier:

- Man skal ikke være bange for, at man er anderledes, og man skal stå ved, hvad man gør.

Myter om økologi

Som pressemedarbejder i Økologisk Landsforening bruger Joachim Plaetner Kjeldsen en del af sin arbejdstid på at afvise myter om økologi, der med jævne mellemrum dukker op i medierne igen og igen, selvom de gentagne gange er blevet tilbagevist. På mødet for landbrugseleverne greb han mikrofonen og hoppede ned fra scenen og gik ud blandt de unge.

- Hvad er det værste, I har hørt om økologi? Spurgte Joachim Plaetner Kjeldsen, der selv er vokset op på en økologisk kvæggård i Thy.

- Økologi er dårligt for CO₂-regnskabet, sagde en deltager.

- Det passer ikke, sagde en anden. Hun fortsatte:

- De siger, vi harver og harver, men det hører fortiden til. Vi er blevet bedre at bruge sædskifte og efterafgrøder, så vi ikke behøver at harve så meget.

Joachim Plaetner Kjeldsen supplerede:

- Internationale rapporter viser, at i gennemsnit udleder den økologiske produktion 30 pct. mindre CO₂ end konventionelle landbrug, hvilket skyldes fraværet af handelsgødning og sprøjtegifte i den økologiske produktion. Men dét, der tæller, er den enkelte landmands opmærksomhed på klimaet - ikke om vedkommende er konventionel eller økolog.

Dyrevelfærd

En deltager havde hørt, at økologiske griseavlere afliver syge dyr i stedet for at behandle dyrene.

Hertil svarede en Allan Thomsen, der selv er svineproducent:

- Vi behandler altid syge dyr. På et godt år kan vi lave et dækningsbidrag på 150.000 kr. på en so, så det er ikke noget, man bare afliver.

Joachim Plaetner Kjeldsen supplerede:

- Økologiske dyr må gerne behandles. Der er ikke noget, der tyder på i Veterinærtilsynets rapporter, at økologiske grise ikke har det godt.

Næste landbrugselev, som fik ordet, ville gerne have en kommentar til, at de økologiske landmænd tilsyneladende ikke kan klare sig uden konventionel gylle og halm.

Joachim Plaetner Kjeldsen:

- Det er en undtagelse i økologien. Tidligere var det også tilladt at bruge en lille smule konventionelt foder, men i takt med, at økologien har udviklet sig, falder disse undtagelser bort, og pt. foregår der et intenst arbejde for at blive selvforsynende med næringsstoffer.